

Helsedirektoratet
Avdeling spesialisering og etterutdanning
Divisjon kompetanse og personell
Postboks 220 Skøyen
0213 Oslo

Deres ref. 14/2419-96

Vår ref. GBH/wl

Dato 18. februar 2022

ÅRSMELDING STIFTELSEN SEPREP 2021

TILSKUDD OVER STATSBUDDSJETTETS KAP 765 POST 73

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

SEPREP ble etablert som en stiftelse 22. juni 1990. Bakgrunnen var erkjennelsen av at mennesker med psykoselidelser hadde behov for nye behandlings- og rehabiliteringsopplegg. SEPREP har i hele perioden mottatt støtte til driften fra Helse- og omsorgsdepartementet/ Helsedirektoratet.

Denne årsmeldingen gjelder stiftelsen SEPREP med sine styringsorganer, spesielt om Utdanningsprogram i psykoterapi ved psykoser (UPP) og informasjonsvirksomheten. Læringsprogrammet SE HELE MEG (www.sehelemeg.no), som er finansiert med midler fra Stiftelsen DAM (Extrastiftelsen) gjennom Rådet for psykisk helse, vil bli omtalt under informasjonskapittelet, herunder læringsheftet som har blitt finansiert med midler av Helsedirektoratet.

1.2 Målsettinger

SEPREP er et landsdekkende kompetansesenter med følgende oppgaver:

- Informasjon
- Utdanning
- Brukerdeltakelse

SEPREPs visjon

Mening og mestring for mennesker med alvorlige psykiske lidelser.

Strategi

SEPREP legger til grunn respekt for det enkelte menneske og dets iboende verdighet.

SEPREP vil arbeide for:

- at menneskerettigheter blir gjort kjent og blir ivaretatt
- at relasjonens betydning er grunnleggende i møter med mennesker med alvorlige psykiske lidelser
- at all hjelp skal understøtte det enkelte menneskets bedringsprosess
- at mennesker med alvorlige psykiske lidelser og deres nærmeste er de sentrale aktører i planlegging, samhandling og samarbeid
- at forskning, evaluering og tjenesteutvikling fremmer systematisering og videreutvikling av erfaringskunnskap

- nasjonale utredninger og anbefalinger om behandling, psykososial rehabilitering, oppfølging og organisering av tjenestetilbudet for mennesker med alvorlig psykiske lidelser
- å bruke anerkjent kunnskap i behandling, psykososial rehabilitering og oppfølging av mennesker med alvorlige psykiske lidelser
- bred kompetanseutvikling med vekt på psykoterapi og psykososial behandling og rehabilitering i undervisning, veiledning og informasjonsarbeid
- utvikling og deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk

1.3 Organisering

SEPREP er organisert med et styre som møtes tre ganger årlig, et arbeidsutvalg som er delegert styringen med den løpende virksomheten og et sekretariat som står for det daglige arbeidet. Styreleder er Eivind Eckhoff og nestleder er Jan Olav Johannessen. Minst to av styrerepresentantene skal inneha relevant erfaringsbakgrunn.

Sekretariatet har bestått av daglig leder Gunnar Brox Haugen og førstekonsulent Wenche Løyning, som er ansatt i SEPREP i en liten brøkstilling.

Arbeidsutvalget (AU) består av styreleder, styrets nestleder, to styrerepresentanter, daglig leder, førstekonsulent, utdanningsleder for UPP og redaktør for Dialog. Dette utvalget møtes ca. månedlig pr. konferansetelefon. Stiftelsen SEPREP har fra 1. november 2020 lokaler i Jacob Aalls gt. 30 i Oslo.

UPP og fagtidsskriftet Dialog styrker kompetanse hos fagpersoner som over tid står i et individuelt behandlingsforhold til personer med alvorlige psykiske lidelser. Utdanningsplanen har vært gjenstand for omfattende revisjon de seneste årene. Vi har nå utvidet målgruppen for denne utdanningen som tidligere stort sett var for leger og psykologer, til også å omfatte klinikere med treårig helse- og sosialfaglig grunnutdanning.

2 Utdanningsvirksomhet

2.1 Utdanning i psykoterapi ved psykoser

Siden starten i 1990 har SEPREP utdannet godt over 200 psykoterapeuter som jobber med individuell psykoterapi ved psykoselidelser.

2.1.2 De enkelte seminarene i 2021

Tromsøseminaret

De arbeider godt og sier seg tilfreds med veiledningen. Beregnet avsluttet i løpet av høsten 2022.

Bergenseminaret

De arbeider godt og er tilfreds med veiledningsdelen. Avsluttes etter planen andre uke i august.

Osloseminaret

Arbeider godt og startet med veiledning 27. januar. Veiledere er Kari Tenmann og Thomas Peel.

Arbeidet med nytt institutt for psykosepsykoterapi (IPP)

Vi har hatt et omfattende arbeid med å utforme målsetting med instituttet og strukturen. Vi har formulert nye læringsmål og oppdaterte pensumlister for det nye studiet i SEPREPs regi. Det eneste som gjenstår nå er et tettere samarbeid med de øvrige psykoterapiinstitutter for å invitere lærerkrefter derfra inn i SEPREPs program. Det arbeides videre med formalisering av merittering for våre utdanninger og vice versa for de andre psykoterapiutdanningene. Det skal formaliseres en ordning for opplæring og kvalitetssikring av et veilederkorps og et lærerkorps.

3 Forskningsbasert, erfaringsbasert og klinikerbasert kunnskapsarbeid

All utdanning og informasjonsarbeid i SEPREPs regi bygger på den best tilgjengelige forskningsbaserte, erfaringsbaserte og klinikerbaserte kunnskap. All vår virksomhet skal gjenspeile det humanistiske grunnsyn som framgår av vår visjon og strategi, jamfør punkt 1.2.

SEPREP driver ikke forskning i egen regi, men har et løpende samarbeid med ulike kompetanse-sentra, institutter og andre forskere og forskningsmiljøer i Norge og andre nordiske land. ISPS International er et verdensomspennende nettverk av fagfolk og brukere innenfor psykosefeltet som vi er en del av.

I SEPREPs styre og arbeidsutvalg sitter personer med et bredt forskningsmessig engasjement på metode- og psykoseområdet. I det følgende vil vi konsentrere oss om UPP og målsetting og organisering for denne utdanningen. Brukermedvirkning har vi tatt inn som et eget punkt (se punkt 4).

Målsetting for UPP

SEPREP ønsker gjennom sitt toårige seminar å utdanne behandlere som har kompetanse til å vurdere muligheter og begrensninger ved psykoterapeutiske opplegg. Det kommer dessuten stadig nye forskningsresultater og behandlingsformer, samt ulike integreringer av disse.

SEPREP ønsker å bidra til kontinuerlig utvikling på fagfeltet, ved å revidere pensum i tråd med dette.

Seminaret skal gi opplæring i individuell psykoterapi ved psykoser, spesielt de variantene som historisk har fått betegnelsen schizofreniene, selvforstyrrelser eller non-affektive psykoser.

1. En ønsker kompetanseheving med hensyn til utarbeidelse av en dekkende livshistorie (anamnese) og øvrige undersøkelser som er nødvendige for å etablere et best mulig utgangspunkt for gode behandlingsstrategier. I dette inngår en forståelse av ytre rammebetingelser for behandling og personens livskontekst generelt.
2. Seminaret skal heve kompetansen i etablering og utvikling av en terapeutisk relasjon til pasienten. Samtidig vil en øke terapeutens bevissthet om sin rolle som relasjonspartner i forhold til pasienten og samarbeidspartner i psykisk helsearbeid rundt pasienten, pasientens pårørende og nettverk.
3. Seminaret ønsker å gi den enkelte terapeut faglig integritet og trygghet gjennom analyse, gjennomarbeiding og integrering av teorier. Dette innebærer også en bevisstgjøring og fokusering på terapeutens egne reaksjoner i terapiprosessen, og hvilken betydning det kan ha for diagnostikk og valg av intervensjon.

Seminaret tar sikte på å gi økt kompetanse gjennom en bred terapeutisk og klinisk tilnærming, slik at terapeuten kan velge mellom forskjellige innfallsvinkler i psykoseterapi. Dette innebærer en bevisstgjøring av at terapeuten også arbeider som administrator, veileder og deltaker i team og behandlingsnettverk. Studieplanen og litteraturliste ligger på vår hjemmeside (www.seprep.no).

4 Brukermedvirkning

Det drøftes på hvilke måter brukerperspektivet kan styrkes ytterligere i dette utdanningstilbudet og i evalueringen av effekten av programmene. Brukerrepresentanter fra Mental Helse Ungdom har avtalte møter med undervisningsleder for å utveksle erfaringer med å gå i psykoterapi. Disse personene har erfaringer med psykoselidelser.

4.1. Brukerdeltakelse og nettverksorientering som hjørnesteiner i virksomheten

Systematisk samarbeid med bruker- og pårørendeorganisasjoner (Mental Helse, LPP og andre) både i stiftelsens organisatoriske ledd og i fagutvikling tillegges stor vekt. Minst to av styremedlemmene skal inneha erfaringskompetanse som er relevant for SEPREP. Disse styremedlemmene styrker den innflytelse brukeres og pårørendes premisser har på utdannings- og informasjonsvirksomheten i SEPREP og på SEPREPs øvrige rolle i fagfeltet.

Mye av styrken i den kompetansen SEPREP besitter ligger i fagfolkenes landsdekkende kliniske forankring kombinert med spesialkunnskap på fagutvikling og forskning. Dette utgjør et stort nettverk av folk som ikke er ansatt, men som mobiliseres ved planlegging og gjennomføring av nye utdanningsprogram. Den kompetanse i evaluering, behandling, rehabilitering og samarbeid som besittes av enkeltpersoner og miljøer vil til enhver tid i stor grad avhenge av i hvilken grad nettverket muliggjør tilgang på faglig oppdatert og relevant erfaring og kunnskap. God undervisning og informasjon forutsetter kontinuerlig faglig oppdatering på områdene forskning og fagutvikling. Anvendelse av brukeres og pårørendes erfaringskunnskap i fagutvikling vektlegges her. SEPREPs internasjonale kontaktnett virker befordrende for arbeidet med kompetanseutvikling. Et nært samspill mellom klinikk og forskning er en nødvendighet for at utredning og behandling skal kunne utvikles tilsvarende kunnskapen på området.

Brukermedvirkning i SEPREP sikres gjennom brukerrepresentantenes deltakelse i SEPREPs ulike virksomheter, i styre og arbeidsutvalg, i arbeidet med fagplaner og i undervisningen. Dette innebærer brukere og pårørendes gjennomgående deltakelse og medvirkning i SEPREPs ulike styrings- og referansegrupper. Derneft kommer forhold knyttet til kunnskapsperspektivet som brukere og pårørende representerer; systematiserte erfaringer som grunnlag for fagutvikling og som en integrert del av utdanningene.

Brukerdeltakelse i UPP

Pensum og pedagogiske spørsmål diskuteres jevnlig i ulike møter i UPP. Ved behov kan undervisningsleder eller lokale seminarledere konsultere eksterne ressurspersoner.

5 Informasjonsvirksomhet

5.1 Dialog

Redaksjonen forsøker å gi et bilde av det mangfold av aktivitet som skjer innen målgruppen til SEPREP.

Dialog kommer ut med 4 nummer i året hvor vi blant annet har gitt mer plass til:

- artikler knyttet til utdanningsaktiviteten i SEPREP
- bruker- og pårørendeartikler
- presentasjoner og andre bidrag fra mennesker med bruker- og pårørendeerfaring

Opplaget er på 600 eksemplarer. Flere originalartikler er trykket i Dialog og det er en jevn etterspørsel etter de ulike utgivelsene. Disse gjøres tilgjengelig som PDF-filer i ettertid.

5.2 SEPREPs hjemmeside

SEPREP har siden 1999 hatt en hjemmeside – www.seprep.no. Formålet er å spre informasjon om virksomheten i SEPREP. Dette er verdifullt verktøy i vårt informasjons- og nettverksarbeid. Hjemmesiden skal inneholde oppdatert informasjon om våre utdanningstilbud, studieplaner og nyheter med

presentasjon av aktuelt fagstoff og lenker til viktige samarbeidsparter. Vi bruker også Facebook til å spre og formidle aktuelle nyhetssaker.

5.3. Læringsprogrammet SE HELE MEG

SEPREP fikk midler fra Stiftelsen DAM (Extrastiftelsen) - Helse og rehabilitering – gjennom Rådet for psykisk helse, til utarbeidelse av film- og studiemateriell basert på TV-serien «Stemmene i hodet» som gikk på NRK vinteren 2017. Prosjektet ble realisert som et læringsprogram kalt SE HELE MEG og ble laget våren/høsten 2018 i tett samarbeid med filmskaperen Gunhild Asting. SE HELE MEG skal inspirere til bedre dialog og refleksjon i møtet med mennesker med psykose. Læringsprogrammet er et verktøy og en hjelp til å komme inn i gode samtaler om fenomener som det ellers ikke er så lett å sette ord på. SE HELE MEG skal gi mer håp og redusere stigma knyttet til psykoselidelser.

Etter lansering av læringsprogrammet på Filmens hus i november 2018, er vi godt kjent med at programmet brukes aktivt i behandlingsmiljøer som gir tilbud til mennesker med psykoselidelser. Vi har presentert læringsprogrammet med egne workshops på ISPS Internationals kongress i Rotterdam, under Schizofrenidagene i Stavanger og ved fagseminarer og konferanser og i videre-utdanninger innen psykisk helsefeltet og i ulike SEPREP TU-program i hele landet.

Gjennom vårt landsdekkende nettverk av praktikere som møter mennesker med psykoselidelser, har vi gjennomført egne dagsseminarer rundt i landet for å dele erfaringer med bruken av SE HELE MEG. Dette arbeidet har ikke skjedd så omfattende med så mange fysiske samlinger som planlagt i 2020 og 2021 og vil tas opp igjen utover i hele 2022. Vi har gjennomført flere undervisningsoppdrag og gitt innføring i læringsprogrammet gjennom flere digitale samlinger i alle deler av landet.

På slutten av 2021 hadde vi en runde med NRK, Medieoperatørene, hovedpersonene i SE HELE MEG, deres foreldre og alle andre medvirkende i filmproduksjonen for å forlenge avtalen. Vi er svært takknemlige for at alle involverte parter har gitt sitt samtykke til at vi kan bruke læringsprogrammet i tre nye år til undervisning, folkeopplysning og i dialogarbeid i hele landet.

6. Regnskap

Det vises til revisorattestert regnskap. Stiftelsen SEPREP har et samlet aktivitetsresultat på kr. 54 765,-. Styret bekrefter at forutsetningene til fortsatt drift er til stede. Regnskapsrapport med revisoruttalelse blir ettersendt.

Med vennlig hilsen

Eivind Eckhoff
styreleder
Stiftelsen SEPREP
SIGN

Gunnar Brox Haugen
daglig leder
Stiftelsen SEPREP